TIBBIY TERMINLARNI O‘RGANISHDA SUN’IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING IJOBIY VA SALBIY JIHATLARI

Saydullayeva Muqaddam Akbarovna

Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti

1-son o‘zbek va xorijiy tillar kafedrasi katta o‘qituvchisi

Email: muqaddamsaydullayeva1964@gmail

Davronova Dilnoza Oybekovna

2-son davolash ishi fakulteti talabasi

E-mail: dilnozadavronova316@gmail.com

Abstract. This article examines the role of artificial intelligence in learning Latin in the modern educational environment, particularly in medical education. The study analyzes how AI technologies enhance language acquisition through adaptive learning systems, interactive platforms, and personalized instruction. Special attention is given to the role of Latin terminology in medicine, where precision and understanding are essential. The advantages of AI include increased accessibility, efficiency, and learner engagement, while its limitations involve dependency, reduced critical thinking, and potential inaccuracies. The findings suggest that integrating AI with traditional teaching approaches leads to more effective and sustainable learning outcomes.

Key words: *artificial intelligence, Latin language, medical terminology, adaptive learning, digital education, language acquisition*

Аннотация. В данной статье рассматривается роль искусственного интеллекта в изучении латинского языка, особенно в медицинском образовании. Анализируются преимущества, такие как адаптивное обучение, интерактивность и персонализация. Особое внимание уделяется медицинской терминологии. Также освещаются недостатки, включая зависимость от технологий и снижение критического мышления. Подчеркивается необходимость сочетания традиционных и современных методов обучения.

Ключевые слова: *искусственный интеллект, латинский язык, медицинская терминология, адаптивное обучение, цифровое образование*

Annotatsiya. Ushbu maqolada zamonaviy ta’lim tizimida, xususan tibbiyot yo‘nalishida lotin tilini o‘rganishda sun’iy intellektdan foydalanish masalasi keng yoritilgan. Sun’iy intellekt texnologiyalarining o‘quv jarayonini individuallashtirish, tezkor teskari aloqa berish va interaktiv muhit yaratishdagi roli tahlil qilingan. Ayniqsa, tibbiy terminologiyani o‘zlashtirishda uning ahamiyati muhim ekani ko‘rsatib berilgan. Shu bilan birga, texnologiyaga ortiqcha bog‘lanish, mustaqil fikrlashning pasayishi va noto‘g‘ri ma’lumot olish xavfi kabi salbiy jihatlar ham ilmiy asosda yoritilgan.

Kalit so‘zlar: *sun’iy intellekt, lotin tili, tibbiy terminologiya, adaptiv ta’lim, raqamli texnologiyalar, o‘qitish metodikasi*

Kirish. Hozirgi davrda ta’lim tizimi raqamli transformatsiya jarayonini boshdan kechirmoqda. Sun’iy intellekt texnologiyalarining jadal rivojlanishi o‘quv jarayonini tashkil etish, boshqarish va nazorat qilishda yangi imkoniyatlarni yuzaga keltirmoqda. Ayniqsa, oliy ta’lim muassasalarida bilim berishning zamonaviy usullari joriy etilib, an’anaviy yondashuvlar bilan uyg‘unlashtirilmoqda. Lotin tili esa tibbiyot sohasining ajralmas qismi bo‘lib, anatomik, klinik va farmatsevtik terminlarning asosini tashkil etadi. Ushbu tilni o‘zlashtirish talabalardan yuqori darajada e’tibor, xotira va tahliliy fikrlashni talab qiladi. Shu sababli uni o‘qitishda samarali metodlardan foydalanish muhim hisoblanadi. Sun’iy intellekt texnologiyalarining

joriy etilishi lotin tilini o‘rganish jarayonini sezilarli darajada osonlashtiradi. Biroq, bu jarayon faqat ijobiy jihatlar bilan cheklanmay, ayrim muammolarni ham yuzaga keltiradi. Shu bois ushbu maqolada sun’iy intellektdan foydalanishning ijobiy va salbiy tomonlari chuqur tahlil qilinadi.

SUN’IY INTELLEKTNING TA’LIM JARAYONIDAGI O‘RNI

Sun’iy intellekt ta’lim sohasida innovatsion yondashuv sifatida namoyon bo‘lib, o‘quv jarayonini individuallashtirish va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. AI asosidagi tizimlar talabaning bilim darajasini tahlil qilib, unga mos o‘quv materiallarini taklif etadi. Lotin tilini o‘rganishda bu ayniqsa muhim, chunki ushbu til murakkab grammatik tuzilish va terminologiyaga ega. AI texnologiyalari yordamida talaba nafaqat terminlarni yodlaydi, balki ularning tuzilishi va ma’nosini chuqur tushunadi.

IJOBIY JIHATLAR

Sun’iy intellektdan foydalanish ta’lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Avvalo, u individuallashtirilgan ta’limni ta’minlaydi. Har bir talaba o‘z bilim darajasiga mos materiallar bilan ishlaydi, bu esa o‘zlashtirish sifatini oshiradi. Bundan tashqari, AI tezkor teskari aloqa beradi. Talaba xatolarini darhol ko‘rib, ularni tuzatish imkoniga ega bo‘ladi. Bu o‘rganish jarayonini tezlashtiradi. Lotin tilidagi murakkab terminlarni o‘zlashtirishda ham sun’iy intellekt muhim rol o‘ynaydi. U terminlarni tahlil qilib, ularning ma’nosini tushuntirib beradi. Bu esa bilimni chuqurroq o‘zlashtirishga yordam beradi. Shuningdek, interaktiv o‘quv muhitining yaratilishi talabalar motivatsiyasini oshiradi. Turli raqamli vositalar o‘rganish jarayonini qiziqarli qiladi. Eng muhimi, sun’iy intellekt mustaqil ta’lim olish imkoniyatini kengaytiradi. Talabalar istalgan vaqtda bilim olishi mumkin.

SALBIY JIHATLAR

Shu bilan birga, sun’iy intellektdan foydalanish ayrim salbiy oqibatlarga olib kelishi mumkin. Eng asosiy muammo — texnologiyaga qaramlikdir. Talabalar mustaqil fikrlash o‘rniga tayyor javoblarga tayanib qolishi mumkin. Tanqidiy fikrlashning pasayishi ham muhim muammolardan biridir. Lotin tilini chuqur o‘rganish uchun tahliliy yondashuv zarur, biroq AI bu jarayonni avtomatlashtiradi. Yana bir muhim jihat — noto‘g‘ri ma’lumotlar xavfi. AI tizimlari ba’zan xato javoblar berishi mumkin, bu esa noto‘g‘ri bilim shakllanishiga olib keladi. Bundan tashqari, akademik halollik masalasi ham dolzarbdir. Talabalar tayyor matnlardan foydalanib, mustaqil ishlashdan chetlashishi mumkin. Texnologik imkoniyatlarning teng emasligi ham ta’lim sifatiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi.

MUHOKAMA

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, sun’iy intellekt lotin tilini o‘rganishda samarali vosita hisoblanadi. Biroq, uni yagona o‘qitish usuli sifatida qo‘llash maqsadga muvofiq emas. Eng to‘g‘ri yondashuv — bu sun’iy intellektni an’anaviy ta’lim metodlari bilan uyg‘unlashtirishdir. O‘qituvchi nazorati va mustaqil fikrlashni rivojlantirish muhim ahamiyatga ega.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, sun’iy intellekt lotin tilini o‘rganishda samarali va zamonaviy vosita hisoblanadi. U ta’lim jarayonini osonlashtiradi, tezlashtiradi va samaradorligini oshiradi.

Shu bilan birga, uning salbiy jihatlarini ham hisobga olish zarur. Texnologiyadan oqilona foydalanish va an’anaviy metodlar bilan uyg‘unlashtirish orqali yuqori natijalarga erishish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1 Russell S., Norvig P. Artificial Intelligence: A Modern Approach
2 Mayer R. Multimedia Learning
3 Cook V. Second Language Learning and Teaching
4 Zamonaviy ilmiy maqolalar (2020–2025)
5 Raqamli ta’lim platformalari materiallari.

6 Shahnoza, A. (2022). ФРАНЦУЗ ТИЛИ ТИББИЙ ТЕРМИНОЛОГИЯСИДА СТАТИСТИК-КОМБИНАТОР МЕТОДЛАРНИНГ ИШЛАТИШИ.

7 Ziyoda, A., Mukaddam, S., & Shakhnoza, A. (2019). Communicative peculiarities of impersonal sentences in English discourse. Вопросы науки и образования, (7 (53)), 82-84.

8 Abrayeva, S. (2022). DYU GARA ASARLARIDAGI FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING FUNKSIONAL STILISTIK VAZIFALARI.

9 Esonovna, A. S. (2023). ZAMONAVIY TIBBIYOTNING TERMINOLOGIK TIZIMI. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(9), 1324-1327.

10 Esonovna, A. S. (2023). TIBBIYOT TERMINOLOGIYASIDA LOTIN VA YUNON TILLARINING AHAMIYATI.

11 Абраева, Ш. Э. (2023). ЛОТИН ВА ЮНОН МОРФЕМАЛАРИНИНГ ТИББИЁТ МАТНЛАРИДА ТАҚСИМЛАНИШИ ВА ҚЎЛЛАНИЛИШИ. Научный импульс, 325.

12 Gulfura, T., Bobojonova, S., Shakhnoza, A., Komila, S., & Doniyor, A. (2019). The role of task based learning in teaching english.

13 Aliyev, S., & Norboboyeva, S. (2026, March). MYOPIA: PREVALENCE, RISK FACTORS AND PREVENTION STRATEGIES IN MODERN STUDENTS. In CONFERENCE ON GLOBAL RESEARCH PERSPECTIVES (Vol. 4, No. 1, pp. 134-138).

14 Askaraliyevna, K. M. (2025). Total physical response method: highlighting aural comprehension in language learning. O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti konferensiyalari, 366-369.

15 Avezova, A. K. (2025, May). SIMPLE MEDICAL CONVERSATIONS IN UZBEK: A GUIDE FOR BEGINNERS IN HEALTHCARE. In E-Conference platform (Vol. 1, No. 20-may, pp. 45-47).

16 Avezova, A. K. P. Q. (2024). O ‘ZBEK TILI TALAFFUZ QOIDALARINI XORIJLIK TALABALARGA O ‘RGATISHDA Q, G ‘, X, U VA SH TOVUSHLARINING AHAMIYATI. Academic research in educational sciences, (1), 407-410.

17 Bobomurodova, G. I. (2024). The role of gender in compound words describing human appearance. Xorijiy lingvistika va lingvodidaktika – Zarubezhnaya lingvistika i lingvodidaktika – Foreign Linguistics and Linguodidactics, (2)(4).

18 Isomiddinova, D. (2026). Designing an ESP course for first-year medical students: A needs-based case study and content-oriented approach. European Journal of Pedagogical Initiatives and Educational Practices, 4(1).

19 Isomiddinova Diyora. (2026). LEARNING WITH CORPORA IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING: PEDAGOGICAL IMPLICATIONS. Ta’limda Raqamli Texnologiyalarni Tadbiq Etishning Zamonaviy Tendensiyalari Va Rivojlanish Omillari, 53(1), 163-165.

20 Israilov J.D. AUTHENTIC MEDICAL TEXTS AS A FOUNDATION FOR DEVELOPING PROFESSIONAL ENGLISH COMPETENCE IN MEDICAL EDUCATION. (2025). Global Science Review, 11(1), 279-289.

21 Israilov, J. D. (2025,). The Role of Professionally Oriented Medical Texts in Forming Lexical and Discursive Competence in Medical English. In VII International Mediterranean Scientific Research Congress.–Hatay Mustafa Kemal University, Hatay, Türkiye.–13–15 June (pp. 754-758).

22 JUMANAZAROVNA, B. (2025). USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH TO MEDICAL STUDENTS. INTERNATIONAL JOURNAL, 5(3), 18-20.

23 Xushbaroy, B. (2025). Effective strategies for teaching English as a foreign language (EFL). EduVision: Journal of Innovations in Pedagogy and Educational Advancements, 1(5), 863-867.

24 Kadirova L.U., ПЕРЕВОДЫ ЗАИМСТВОВАННЫХ МЕДИЦИНСКИХ ТЕРМИНОВMODERN SCIENTIFIC RESEARCH INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL. , 2024-yil.

25 Kadirova L.U., Prince Kumar Гомеопатия в Индии-популярность, развитие и вызовы // International journal of advanced research in education, technology and management. -pp61-65, 2025-yil. vol4, issue 2,2025.

26 Kakhorova, M., & Maqsudjonov, S. (2025). THE COMMON HEALTHCARE APPROACHES IN THE ERA OF GRECO-ROMAN ANTIQUITY. Journal of Applied Science and Social Science, 1(1), 3-6.

27 Madinabonu, J. (2024). SOCIOLINGUISTIC FACTORS THAT IMPACT THAT STUDENTS'LANGUAGE LEARNING. Web of Teachers: Inderscience Research, 2(11), 94-96.

28 Madinabonu, J. (2025). ENHANCING ENGLISH LANGUAGE LEARNING THROUGH MOBILE TECHNOLOGIES: A STUDY OF MALL. EduVision: Journal of Innovations in Pedagogy and Educational Advancements, 1(5), 850-858.

29 Muhammedova, O. A., & Hamrayeva, D. (2026). Global tibbiy kommunikatsiyada lotin terminologiyasining standartlashtiruvchi roli. Медицинский журнал молодых ученых, 413–418.

30 Norboboeva, S. A. (2025, May). USING TASK-BASED LEARNING TO TEACH MEDICAL ENGLISH IN INTERNATIONAL CLASSROOMS. In E-Conference platform (Vol. 1, No. 20-may, pp. 208-209).

31 Rakhmatova, N. (2025). INNOVATSION METODIK YONDASHUVLAR ASOSIDA TIBBIYOT YO‘NALISHIDA TAHSIL OLAYOTGAN TALABALARGA CHET TILINI O‘QITISHNI TAKOMILLASHTIRISH. Filologiya va pedagogika, 14(18).

32 Rakhmatova, N. (2025). THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) TOOLS ON FOREIGN LANGUAGE TEACHING METHODOLOGY: A CRITICAL ANALYSIS OF OPPORTUNITIES AND CHALLENGES. Eurasian Journal of Social Sciences, Philosophy and Culture, 5(12), 79–82.

33 Абдуллаева, Р. М. (2022). Интеграция С Клиническими Дисциплинами В Медицинском Вузе При Обучении Русскому Языку Специальности. Central Asian Journal of Medical and Natural Science, 3(6), 94-97.

34 Абдуллаева, Р. М. (2016). Своеобразие системы образования великобритании. Ученый XXI века, (3-4).

35 Бобомуродова, Г. И. (2025, November). Геймификация как средство повышения учебной мотивации студентов-медиков при изучении английского языка в контексте ESP. Latin American Journal of Education, 5(6).

36 Мухаммедова, О. А., & Солиев, С. Ш. (2025). Составные части и категории медицинских терминов. Медицинский журнал молодых ученых, 340–342.

37 Алибекова Л. Р. " ЖИВОЙ" РУССКИЙ: КАК СДЕЛАТЬ ЗАНЯТИЯ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ ИНТЕРЕСНЫМИ ДЛЯ СТУДЕНТОВ-МЕДИКОВ //E-Conference platform. – 2025. – Т. 1. – №. 20-may. – С. 24-27.

38 Алибекова Л. Р. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КРЫЛАТЫХ ВЫРАЖЕНИЙ В МЕДИЦИНЕ, И ИХ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КАЧЕСТВ БУДУЩЕГО ВРАЧА //E-Conference platform. – 2025. – Т. 1. – №. 20-may. – С. 28-30.

39 Абдуллаев, М. К., and А. Х. Жураев. "Interfaol o ‘qitish metodlari–ijodiy shaxsni tarbiyalash folati." Научно-методические журнал министерства народного образования “Преподавания языка и литературы 7 (2016): 22-23.